

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 7530-08-23 מדינת ישראל נ' רייכר

לפני **כבוד השופט ארנון איתן**

בעניין: **המאשימה** **מדינת ישראל**
באמצעות פרקליטות מחוז י-ם

נגד

הנאשם **חיים רייכר**
ע"י ב"כ עוה"ד אלברט הראל

גזר דין

כתב-האישום:

- הנאשם הורשע ע"פ הודאתו, במסגרת הסדר טעון בכתב אישום המייחס לו את העבירות הבאות:
 - קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי [סעיף 415 לחוק העונשין](#), התשל"ז-1977 (להלן: **"חוק העונשין"**),
 - שימוש במסמך מזויף על מנת לקבל באמצעותו דבר לפי סעיף 420 לחוק העונשין.
 - השמטת הכנסה לפי סעיף 1220(1) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] תשכ"א-1961.
- על פי הנתען באישום הראשון בשנת 1990 מכרו רבקה ומיכאל זונשטיין את דירתם ברחוב החומה השלישית 34 בירושלים (להלן: **"הדירה"**) למרים ודוד איזק (להלן: **"הזוג איזק"**) תמורת סכום של 180,000 ₪. העסקה לא דווחה לרשויות החוק ונתרה רשומה על שמם של רבקה ומיכאל זונשטיין.
- בשנת 2014 פנה הנאשם לרבקה זונשטיין (להלן: **"רבקה"**) והציע כי יעביר את הדירה על שם הזוג איזק, ובמסגרת זו יערוך חוזה מכירה בו ירשם בכזב, כי הדירה נמכרת כעת תמורת 1,300,000 ₪ (להלן: **"החוזה הפיקטיבי"**).
- במסגרת החוזה הפיקטיבי ביקש הנאשם כי תילקח משכנתא על שם הזוג איזק כאשר כספי המשכנתא יכנסו לחשבון בנק שיפתחו הנאשם ורבקה זונשטיין (להלן: **"החשבון המשותף"**) כמו כן סוכם, כי לאחר מכן יועברו הכספים לחשבון של הנאשם.
- ביום 20.8.14 הגיעו לביתם של הזוג איזק הנאשם, אחיו- יוסף רייכר ועוה"ד בנימין כץ והחתימו אותם על החוזה הפיקטיבי לפיו הדירה תימכר להם מרבקה ומיכאל זונשטיין עבור 1,300,000 ₪.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 7530-08-23 מדינת ישראל נ' רייכר

6. בהמשך לחוזה הפיקטיבי ובאמצעותו לקח החשוד במרמה משכנתא על סך 683,194 ₪ לתקופה של 30 שנה על שם הזוג איזק (להלן: "כספי המשכנתא") תוך שימוש בחתימות ומסמכים מזויפים וללא ידיעת הזוג איזק.
7. ביום 8.9.14 העביר בנק מזרחי טפחות את כספי המשכנתא בסך 683,194 ₪ לחשבון המשותף. מיד לאחר מכן ביום 9.9.14 העביר הנאשם את כספי המשכנתא לחשבון הבנק האישי שלו בבנק דיסקונט והשתמש בכספים אלו לשימוש האישי.
8. על פי הנטען באישום השני במסגרת המעשים המתוארים באישום הראשון, צמחה לנאשם בשנת 2014 הכנסה בסך 683,194 ₪ עליה לא דיווח לרשויות המס.
9. ביום 29.2.16 הגיש הנאשם את הדו"ח השנתי על הכנסותיו לשנת 2014. במסגרת הדו"ח הנאשם לא דיווח על הכנסתו שפורטה לעיל, ודיווח בכזב כי בשנת 2014 לא היו לו הכנסות כלל, הנאשם עשה כן מתוך כוונה להתחמק ממס.
10. במסגרת הסדר הטעון סוכם בין הצדדים כי המאשימה תגביל עצמה ל-9 חודשי מאסר שניתן לבצעם בדרך של עבודות שירות ותעתור להטלת קנס כספי בסך 300,000 ₪ ופיצוי בסך 20,000 ₪ וההגנה תהיה חופשיה בטיעוניה.

ראיות הנאשם לעונש:

11. מכתבי המלצה אישיים – סומנו 1/נ-2.

טיעוני הצדדים:

12. ב"כ המאשימה ביקשה לכבד את הסדר הטעון. לדבריה, ההסכמות אליהן הגיעו הצדדים ועמדתה העונשית משקפים את חומרת מעשיו של הנאשם, והנזק שנגרם לכלל הנפגעים בתיק. עוד צוין, כי נלקחו בחשבון חלופי הזמן, הודאת הנאשם במהלך הליכי השימוע, והחיסכון בזמן שיפוטי. בהתייחס לטענה בדבר "אכיפה בררנית" נטען, כי מסגרת הדיון צריכה להתמקד בראיות ועובדות המונחות בפני בית המשפט, ולא בפרטים שלא הוכחו או אינם נמצאים בידיעת בית המשפט.
13. ב"כ הנאשם ביקש אף הוא לכבד את הסדר הטיעון. לדבריו, המדובר באירוע בודד שהתרחש בשנת 2014 במסגרתו נלקחה משכנתא בגין חוזה מכר כוזב שהוצג לבנק, ותשלומי המשכנתא שולמו עד תום. על פיו, הבנק לא נקט בשום שלב בהליכי גביה נגד מי מבעלי המשכנתא.
14. ב"כ הנאשם ציין בטיעונו, כי הסכם הרכש הכוזב לא היה רק פרי מחשבתו של הנאשם, אלא גם של בני הזוג איזק שחתמו על הסכם המכר, ופרט להם היו מעורבים בפרשה גם עו"ד כץ, ויוסף רייכר, כמפורט בחלק העובדתי שבכתב האישום. על אף זאת, כתב האישום הוגש בסופו של דבר רק ביחס לנאשם. על פיו אופן התנהלות זו מקים להגנה טענה בדבר אכיפה בררנית. בנוסף צוין, כי העבירות בוצעו לפני 11 שנים וגזירת העונש כיום מאבדת מאלמנט ההרתעה, וזאת לאחר שהבנק קיבל את כל כספי המשכנתא.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 7530-08-23 מדינת ישראל נ' רייכר

15. ב"כ הנאשם הפנה למצבו האישי של הנאשם בהיותו אב ל-11 ילדים, נעדר רישום פלילי, אשר נטל אחריות בפתח ההליך המשפטי ועוד קודם במסגרת הליכי השימוע במסגרתו גובש הסדר הטעון, ובכך חסך בזמן שיפוטי. עוד צוין, כי לא נעשה ניסיון להונות אדם זר, אלא שהייתה זו דרך להשיג מימון לצרכים משפחתיים, ובנסיבות אלו ביקש כי יוטל פיצוי מינימלי. ב"כ הנאשם הוסיף, כי הנאשם נמצא בהליכי חדלות פירעון, ומצבו הכלכלי שלו ושל משפחתו קשה. לדבריו, בהתאם לפסיקה-שיקול בהטלת גובה קנס נוגע גם במצבו הכלכלי של נאשם, ובעניינו של פושט רגל ניתן אף לקבוע קנס אפסי.

16. ב"כ הנאשם ביקש לקבוע את מתחם העונש ההולם החל מעונש מאסר שניתן לבצעו בעבודות שירות למשך מספר חודשים בודד, ולקבוע את מיקומו של הנאשם בתחתית מתחם זה, לצד קנס ופיצוי מינימליים. בהקשר זה הוגשה פסיקה תומכת.

17. הנאשם הביע הנאשם חרטה על מעשיו וביקש להמשיך ולנהל את חייו באופן תקין ונורמטיבי. לדבריו הוא תורם לחברה בפעילות התנדבותית ועבד בעבר במשרד תיווך. (ראו בעניין זה: נ/1 ו-נ/2). הנאשם הוסיף, כי הוא מתגורר במאה שערים, אב למשפחה מרובת ילדים, כאשר בנו הגדול בן 24 והקטן כבן 4.

דיון:

18. מספר ערכים מוגנים משמעותיים נפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם: ההגנה על הקניין ורכושו של הפרט והציבור, האמון וההגינות במסחר ובהתנהלות תקינה של המשק, פגיעה בקופת המדינה ותקינות מערכת המס, פגיעה באמון הציבור, בשלטון החוק ופגיעה בעקרון השוויון בנשיאה בנטל המס.

19. על הערך החברתי המוגן בעבירות המרמה ראו לדוגמה: ע"פ 752/90 ברזל נ' מדינת ישראל (פורסם בבנו, 1.3.1992); וכן בע"פ 2333/07 תענך נ' מדינת ישראל (פורסם בבנו, 12.07.2010), קבע בית המשפט כי:

"הערך החברתי עליו באה עבירת המרמה להגן הוא חופש ההחלטה, הפעולה והבחירה של המרומה, אשר נשלל ממנו עקב מעשה המרמה... הפגיעה בחופש הרצון של המרומה פירושה שאילו היו נפרשות בפניו כל העובדות לאשורן, הוא עשוי היה לפעול אחרת מכפי שפעל".

20. על הערך החברתי המוגן בעבירות השמטת הכנסה ראו: רע"פ 512/04 אבו עביד נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 15.4.04), דבריה של כב' השופטת א' פורקצ'יה:

"...בית משפט זה חזר והדגיש לאורך השנים את החומרה שבה יש להתייחס לעבריינות כלכלית, ועבריינות מס בכלל זה, נוכח תוצאותיה ההרסניות למשק

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 7530-08-23 מדינת ישראל נ' רייכר

ולכלכלה ולמרקם החברתי, ופגיעתה הקשה בערך השוויון בנשיאת נטל חובות המס הנדרש לצורך מימון צרכיה של החברה ופעילותן התקינה של הרשויות הציבוריות. העבריינות הכלכלית, ועבריינות המס בכללה, איננה מסתכמת אך בגריעת כספים מקופת המדינה. היא פוגעת בתודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי הנדרש לסיפוק צורכי החברה, ובתשתית האימון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביית המס - פגיעה הנעשית לרוב באמצעי מרמה מתוחכמים, קשים לאיתור. כבר נאמר לא אחת בפסיקת בית משפט זה כי על מדיניות הענישה לשקף את הסכנה הגדולה הטמונה בעבריינות הכלכלית לפרט ולציבור כאחד, ואת יסוד ההרתעה הנדרש ביחס לביצועה.."

21. המעשים אותם ביצע הנאשם מלמדים על תכנון מוקדם, תחכום, ושלבים שונים בביצוע מעשה המרמה, כאשר היוזמה לביצועם נעוץ בנאשם עצמו. (ראו: סעיף 2 לחלק העובדתי). לאחר הסיכום שנעשה עם הגב' זונשטיין, נלקחה משכנתא בסכום של 683,194 ₪ על שם הזוג איזק, תוך שימוש בחתימות ומסמכים מזויפים מבלי ידיעתם. כספי המשכנתא הופקדו לחשבון הבנק האישי של הנאשם, תוך שהנאשם משתמש בכספים אלו לשימוש וצרכיו האישיים. אם לא די בכך, הנאשם גם הגיש דוח שנתי כוזב ביחס להכנסותיו לשנת 2014, בלא לדווח על ההכנסה שפורטה לעיל, ודיווח כוזב כי בשנת 2014 לא היו לו הכנסות כלל, והכל במטרה להתחמק ולהשתמט מתשלום מס.

19 ניתוח הפסיקה מלמד, כי מדיניות הענישה בגין עבירות מסוג זה היא מחמירה בדרך כלל, ובנסיבות דומות הוטלו עונשים שכללו רכיב של מאסר בפועל או מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. ראו למשל:

א. ת"פ (ת"א) 53325-03-11 מדינת ישראל נ' רוזנפלד (30.4.12), הורשע נאשם לפי הודאתו בביצוע עבירה של קבלת דבר במרמה. הנאשם הוציא במרמה, תוך כדי עבודתו בבנק כמנהל תחום שירותי בנקאות, סכום כולל של 84,000 ₪, על ידי פתיחת חשבון בנק פיקטיבי. הנאשם נידון לשלושה חודשי מאסר בפועל.

ב. עפ"י (ירושלים) 536-07-15 יובל זקן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו 23.12.15] שם נדחה ערעור של הנאשם שהורשע בקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ועושה של אדם שקיבל ממנו סך של כ- 170,000 ₪ ונגזרו עליו שנתיים מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלונן.

ג. רע"פ 2224/11 חזיזה נ' מדינת ישראל (22.3.11) שם דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור של נאשמת, אשר הורשעה לפי הודאתה בעבירות קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות וזיוף בנסיבות מחמירות, לאחר שהוציאה מקורבנותיה כספים בשווי של למעלה מ- 400,000 ₪ ונידונה לעונש של 18 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי לקורבנות.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 7530-08-23 מדינת ישראל נ' רייכר

ד. ע"פ 23667-08-09 שממה נגד מדינת ישראל, הופחת עונשו של נאשם מ-22 חודשי מאסר ל-15 חודשים וקנס בסך 36,000 ש"ח, ביחס לשתי עבירות של הכנה וקיום של פנקס חשבוניות ורשומות כוזבים בכוונה להתחמק מתשלום מס, אי הגשת דוחות, ושתי עבירות של שימוש במרמה עורמה ותחבולה.

ה. ת"פ 61530-11-16 **מדינת ישראל נ' שמואל דגן** (15.7.18) שם הנאשמים הורשעו בעבירת מרמה בכוונה להתחמק ממס לפי הוראות [סעיף 5220\(5\) פקודת מס הכנסה](#) ונאשמים 2 ו 3 הורשעו גם בעבירות השמטת הכנסה מדו"ח, הכנה וקיום פנקסי חשבוניות כוזבים, מסירת דו"ח הכולל אמרה כוזבת, ניכוי מס תשומות ללא חשבונית כדין וכן עבירת מרמה ותחבולה. הצדדים הגיעו להסדר טיעון והשוותו על נאשמים 1 ו-2 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי למשך 12 חודשים (נאשם 1) 24 חודשים (נאשם 2) וקנס בסך של 50,000 ₪ לנאשם 1 וקנס בסך של 250,000 ₪ לנאשם 2. על נאשמת 3 הוטל קנס בסך של 30,000 ₪ בלבד.

22. סבורני, כי בהתאם לפסיקה הנוהגת, על דרך הכלל ובנסיבות דומות היה מקום לקבוע את המתחם החל ממאסר למשך 6 חודשים שניתן לבצעו בדרך של עבודות שירות ועד 15 חודשים, לצד ענישה נלווית הכוללת קנס ופיצוי כספי. ביחס לקנס, ב"כ המאשימה עתרה להטלת קנס בסך 300,000 שיהלום את חומרת העבירות והנזק שנגרם לכלל הנפגעים בתיק. ב"כ הנאשם ביקש כי הפיצוי יהיה מינמלי וטען כי מצבו הכלכלי של הנאשם קשה והוא נמצא כעת בהליכי חדלות פרעון. אציין בהקשר זה, כי העבירות בהן הורשע הנאשם נעשו לשם בצע כסף ועל כן קיימת חשיבות לענישה כספית ממשית ומרתיעה. (ראו לדוגמה: ע"פ 7972/11 **יעקב נ' מדינת ישראל** (1.11.12)).

23. בבחינת העונש המתאים לנאשם בתוך המתחם לקחתי במסגרת שיקוליי את הנסיבות הבאות:

- א. הנאשם כבן 45 אב ל-11 ילדים, נעדר רישום פלילי. הנאשם נטל אחריות על העבירות בשלב מוקדם של ההליך ובפתח דיון ההקראה, ובכך חסך זמן שיפוטי.
- ב. מאז ביצוע העבירות חלף פרק זמן משמעותי. העבירות הינן משנת 2014 ו-2016 כאשר כתב האישום הוגש במהלך שנת 2023. לצד זאת יש לקחת בחשבון את העבודה שעבירות מס בהיבט חלוף הזמן ככלל שונות מעבירות אחרות, בין היתר, משום הקושי בחשיפתן. על אף זאת, ראיתי לתת לנתון זה משקל לקולא במסגרת יתר שיקולי הענישה, גם בהתאם לעמדת המאשימה.
- ג. עוד הבאתי במסגרת שיקוליי את נסיבותיו האישיות של הנאשם כפי שפורטו בטיעוני ההגנה, מצבו הכלכלי והאישי, וכן מכתבי ההמלצה שהוגשו בעניינו.
- ד. ביחס לטיעוני ההגנה אודות אכיפה בררנית ראיתי להעיר, כי לא הונחה בפניי תשתית עובדתית ולו ראשונית המבססת עניין זה. אכן, כתב האישום מתאר לכאורה מעורבות של

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 7530-08-23 מדינת ישראל נ' רייכר

נוספים, אך לא יכולה להיות מחלוקת כי במרכז מעשי המרמה ניצב הנאשם, הן ביחס לעסקת הכוזב והן ביחס לכספים שהתקבלו, אשר הופקדו לחשבונו האישי, ובהם גם עשה שימוש. בהיבט זה מקובלת עליי עמדת המאשימה לכך שמסגרת כתב האישום עליה הסכימו הצדדים היא זו שקובעת, ולא מעבר לכך.

ה. במכלול הדברים, ובהתאם להסדר הטעון שהוצג, לרבות מדיניות הענישה הנוהגת כפי שפורטה לעיל, ראיתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. תשלום קנס בסך 70,000 ₪, אשר ישולם ב- 70 תשלומים חודשיים ושווים, החל מיום 1.3.2026.

ב. פיצוי בסך 10,000 ₪ אשר ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים ושווים החל מיום 1.3.2026. הפיצוי יתחלק באופן הבא: 7000 ₪ לבנק מזרחי טפחות והיתר לעדי תביעה 1 ו-2.

החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועדים והתשלומים שקבע בית המשפט.

ניתן יהיה לשלם את הקנס/ פיצוי/ ההוצאות כעבור שלושה ימים מיום מתן ההחלטה/ גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

- **בכרטיס אשראי** – באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il
- **מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה)** – בטלפון 35592* או בטלפון 073-2055000
- **במזומן בכל סניף של בנק הדואר** – בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

ג. אני מצווה על מאסרו של הנאשם בפועל למשך 6 חודשים. המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות. על הנאשם להתייצב ביום 24.2.2026 עד לשעה 10:00 בבוקר, בפני הממונה על עבודות שירות במפקדת מחוז דרום, יחידת עבודות שירות, ליד כלא באר שבע, לצורך קליטה והצבה.

תשומת לב הנאשם שעליו לבצע כל העבודות המוטלות עליו במסגרת עבודות השירות עפ"י הנחיות שתינתנה לו מעת לעת ע"י הממונה במקום. כל הפרה של עבודות שירות תגרום להפסקה מידית של עבודות השירות ולריצוי עונש מאסר בפועל.

ד. אני מצווה על מאסרו של הנאשם למשך 6 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור כל עבירה שיש בה ממד של מרמה או תחבולה, או עבירות מפקודת מס הכנסה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.
ניתן היום, י"ב טבת תשפ"ו, 01 ינואר 2026, במעמד הנוכחים.

אריזון איתן, שופט